

**UCHWAŁA NR IV/37/15
RADY GMINY W KIJACH**

z dnia 18 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije na lata 2015 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy w Kijach uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kije na lata 2015– 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kije i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach.

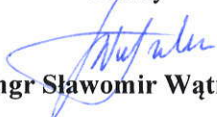
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4.

Traci moc uchwała Nr V/23/11 Rady Gminy w Kijach z dnia 30 marca 2011r. w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2016.

Przewodniczący Rady
Gminy

mgr Sławomir Wątroba

**RADCA PRAWNY
(ADWOKAT)**

Zbigniew Kołodziej

Uzasadnienie do Uchwały
Nr IV/37/15
Rady Gminy w Kijach
z dnia 18 marca 2015 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije na lata 2015 – 2018.**

Uchwalenie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije na lata 2015 – 2018 wynika z zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem jest tworzenie i rozwijanie spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Beneficjentami Programu są rodziny doznające przemocy domowej oraz osoby zagrożone przemocą (osoby dorosłe i dzieci, ofiary i sprawcy oraz świadkowie przemocy), społeczność lokalna, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy domowej.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Sporządziła:
A. Woźniczko

Z up. Wójta

mgr Aneta Woźniczko
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej

Załącznik
do Uchwały Nr IV/37/14
Rady Gminy w Kijach
z dnia 18 marca 2015 roku

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
w Gminie Kije
na lata 2015-2018**

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kije na lata 2015 - 2018 jest realizacją art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

I. Określenie problemu

Prezentowany Program opracowano z myślą o ciągłej potrzebie inicjowania wyspecjalizowanych procesów wsparcia społecznego.

Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań.

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest jako jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy i każda z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, chociaż wiele elementów jest wspólnych chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna.

Przemoc w rodzinie przyjmuje następujące formy:

Przemoc fizyczna – najbardziej widoczna, przybierająca działania bezpośrednie z użyciem siły, których skutkiem jest zranienie. Najczęściej stosowane zachowania obejmują bicie dłonią lub przedmiotami, szarpanie, policzkowanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie duszenie, ciągnięcie za włosy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Przemoc psychiczna – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby. Przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, upokarzania, szantażowania, stałej krytyki, izolowania od bliskich oraz kontrolowania, narzucania własnych poglądów, stosowania gróźb, wmawiania choroby psychicznej. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary. Jest ona bardzo trudna do udowodnienia - brak widocznych śladów przemocy poddaje w wątpliwość prawdziwość tego na co skarży się ofiara.

Przemoc seksualna – definiowana jako zmuszanie ofiary do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew jej woli wymuszanie pożycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonym, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

Zaniedbanie – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozostawianie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny. Zaniedbanie nie dotyczy jedynie dzieci, ale coraz częściej osób starych, chorych i niepełnosprawnych.

Przemoc ekonomiczna – polega na odmawianiu lub ograniczaniu dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie lub uniemożliwianie podjęcia pracy, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny.

Często zdarza się, że sprawcy przemocy stosują wobec ofiar różne jej formy, by uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy może wywołać u ofiar trwałe negatywne skutki i w efekcie zniszczyć pozytywny obraz samego siebie.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, choć na uwagę zasługuje również przemoc w stosunku do osób niepełnosprawnych i starszych.

Przemoc w rodzinie jest problemem niedeterminowanym kontekstem regionalnym, społecznym, materialnym, dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Istotne jest przez to dążenie do wypracowania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy (dzieci, dorosłych, osób starszych) adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Przemoc w rodzinie, a szczególnie krzywdzenie dzieci stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy i innych, w ramach zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in.: placówek opiekuńczo-wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie prowadzi do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrzrodzinnej.

Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych tego warunków jest poczucie wspólnego celu w sensie działań społecznych, oraz scalenie środowiska przy jego realizacji.

II. Diagnoza problemu

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2014 r. Gmina Kije liczyła 4581 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pińczowie wynosiła 184 osoby, z czego jedynie 12 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych.

W roku 2014 wobec 14 rodzin prowadzono działania związane z procedurą „Niebieska Karta”. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 33 posiedzenia grup roboczych działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgłoszono 18 osób, z czego w sprawie 2 osób skierowano do Sądu Rejonowego w Pińczowie pozwu o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach wynika, że na 31 grudnia 2014r. 221 rodzin zostało objętych pomocą społeczną, tj. 693 osoby w rodzinie.

Na podstawie analizy przeprowadzonych „Niebieskich Kart” ofiarami przemocy były najczęściej kobiety. 12 z nich to żony/partnerki sprawców, pozostałe 2 to matki sprawców przemocy. Dzieci nie są ofiarami przemocy, są jednak jej świadkami. Zespół Interdyscyplinarny przesłał do Sądu Rejonowego w Busku – Zdroju, XI Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Pińczowie 4 informacje o sytuacjach konfliktowych z zagrożeniem przemocą domową, gdzie świadkami były małoletnie dzieci. Sprawcami przemocy byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

III. Mocne strony Gminy Kije w zakresie przeciwdziałania przemocy.

- Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
- Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami.
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kije na lata 2006-2016 uwzględniająca problem przemocy w rodzinie.
- Umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału w realizacji zadań z zakresu problematyki przemocy domowej.

IV. Słabe strony Gminy Kije w zakresie przeciwdziałania przemocy.

- Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy w rodzinie.
- Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
- Niewystarczające środki finansowe na stworzenie infrastruktury socjalnej dla osób doświadczających przemocy domowej.
- Niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie, bierność oraz tolerancja dla tego zjawiska.

V. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej
- e) Zrozumienie reakcji ofiary
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w gminie Kije

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- e) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu
- f) niniejszy Program.

VI. Zadania służb powołanych do niesienia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają obowiązek świadczyć: gmina, policja, prokuratura, pomoc społeczna, służba zdrowia, szkoły oraz organizacje pozarządowe.

Gmina

Obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa także na samorządach lokalnych. Zgodnie ze znowelizowaną Ustawą o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy m.in. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Możliwości działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej podejmowanych na terenie gmin: Udostępnienie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

- a) tworzenie i prowadzenie:
 - punktów informacyjno-konsultacyjnych

- schronisk dla ofiar przemocy domowej
 - ośrodków interwencji kryzysowej
 - telefonów zaufania
 - programów środowiskowych
- b) inicjowanie powstawania i wspieranie:
- organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej,
 - grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,

Policja

Do podstawowych zadań policji należy m. in:

1. ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
2. inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.
3. wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem:

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił po między

sprawcą, a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Ogromną rolę w walce z przemocą odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze prawach, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, placówkach psychologiczno-pedagogicznych.

Prokuratura

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo,
- wyjaśnienia okoliczności czynu,
- zebrania i zabezpieczenia dowodów,
- ujęcia sprawcy,
- w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci:
 - dozoru policyjnego,
 - tymczasowego aresztowania

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomocy społecznej udziela się w przypadku: ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków powinien:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiającą diagnozę sytuacji,
- przygotować plan pomocy,
- udzielić pomocy finansowej, prawnej, psychologicznej,

- w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się do policji o pomoc.
- prowadzić „Niebieską Kartę”

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ:

- a) bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego,
- b) zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć,
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach.
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanых oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania,

Oświata

Udział dyrektorów szkół, grona pedagogicznego, pedagoga szkolnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego jest niezwykle ważny i istotny. Zjawisko występowania przemocy domowej w rodzinach dzieci i młodzieży może być poprzez stały kontakt i

obserwację szybko zauważone i zdiagnozowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego.

Obszar działania placówek oświatowych w realizacji przeciwdziałania przemocy w rodzinie to:

- wczesna diagnoza.
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.
- realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy i uzależnień.
- udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.

Organizacje pozarządowe

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe to są głównie stowarzyszenia, fundacje, kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują:

- telefony zaufania, punkty informacyjno - konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, świetlice dla dzieci

W ramach swojej działalności oferują, m.in.:

- pomoc psychologiczną, w grupie i kontakcie indywidualnym,
- pomoc prawną, w tym pisanie pozwów, wniosków
- pomoc socjalną
- grupy wsparcia,
- grupy samopomocowe,
- pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci,
- udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych,
- udział w pracach zespołów pomagających ofiarom przemocy np. przy gminnej komisji czy ośrodku pomocy społecznej,
- udział w interwencjach,
- pilotowanie przypadków,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych

▪ Adresaci programu

- Ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne)

- Sprawcy przemocy w rodzinie
- Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy
- Społeczność lokalna – mieszkańcy gminy Kije

VII. Harmonogram realizacji programu

Lp.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Koszt i źródło finansowania	Realizator
1	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy	2015-2018	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, Policja
		Zebranie danych na temat postaw, wiedzy i kwalifikacji pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie	2015 r.	Każda jednostka we własnym zakresie	Gminny Zespół Interdyscyplinarny
		Przygotowanie danych na temat przemocy	Corocznie	Bez kosztów	GOPS, Policja, GKRPA, oświata, służba zdrowia
2	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej.	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	tablice ogłoszeń, strona internetowa
		Przygotowanie materiałów informacyjnych	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA, GOPS

		Podanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się ofiarami przemocy, numerów telefonów zaufania, na Niebieską Linie	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	tablice ogłoszeń, strona internetowa
		Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, oświata, służba zdrowia, GKRPA, policja, organizacje pozarządowe
3	Zwiększanie dostępności i efektywności działań profilaktycznych	Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	oświata
4	<u>Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</u>	<u>Szkolenia w zakresie stosowania „Niebieskiej Karty”</u>	<u>2015-2018</u>	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>Policja, GOPS, oświata, służba zdrowia, GKRPA</u>
		<u>Szkolenie dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych</u>	<u>2015 - 2018</u>	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania	<u>GKRPA, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, GOPS, Policja</u>

				<u>Problemów</u> <u>Alkoholowych</u>	
5	Zapewnienie pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc	Zapewnienie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży - świadkom lub ofiarom przemocy	Na bieżąco		Punkt wsparcia, pedagog szkolny, GOPS
		Realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, Policja, oświata, służba zdrowia, GKRPA
		Zapewnienie warunków do działania dla Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2015-2018	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy Kije
		Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i świadczeń finansowych	Na bieżąco	W ramach środków w corocznym planie finansowym GOPS	GOPS
6	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy w Kijach Nr 31/2011 z dnia. 6 czerwca 2011 r.	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy Kije
		Rozwijanie współpracy podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy	2015-2018	Bez dodatkowych kosztów	Gminny Zespół Interdyscyplinarny
		Zawarcie porozumień pomiędzy	Zawarto dnia 26	Bez dodatkowych	Policja, GOPS, GKRPA,

	instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur	stycznia 2011 r.	kosztów	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kijach, Zespół Placówek Oświatowych w Kijach
	Utworzenie grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny	2015-2018	Bez dodatkowych kosztów	Gminny Zespół Interdyscyplinarny

▪ **Cele programu**

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

▪ **Zadania programu**

1. *Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie*

- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku
- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
- Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy
- Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Kierowanie ofiar przemocy do prawnika bądź psychologa pełniącego dyżury w ramach współpracy z GKRPA w Kijach

Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk

Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy

Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy

3. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej.

W tym celu przeprowadzane będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb, udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych.

- Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne

- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności
- Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie
- Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Kije dotyczących form i sposobów pomocy dla osób dotkniętych przemocą
- Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy

5. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą, połączonego z działalnością Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym.

- Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej
- Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy
- Dyżury/ spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego

▪ Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań

- Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
- Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
- Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
- Zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

Efektywność programu i jego ocena mierzona będzie poprzez prowadzenie statystyk, ich analizę ilościową i jakościową. Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne przez Koordynatora.

▪ **Realizatorzy programu**

- Urząd Gminy w Kijach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach
- Komisariat Policji
- Sąd Rejonowy i Kuratorzy
- Szkoły i Przedszkola
- Placówki służby zdrowia
- Kościoły
- Organizacje pozarządowe
- Społeczność lokalna

▪ **Monitorowanie**

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

▪ **Sprawozdawczość**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

▪ **Finansowanie Programu**

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kije, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr Sławomir Wątroba